

Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Czesław Siekierski

Warszawa, 13 maja 2024 r.
znak sprawy: BM.zp.058.19.2024

Pan
Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu RP

Dotyczy: udzielenie odpowiedzi na interpelację nr 2560.

Szanowny Panie Marszałku,

w związku z interpelacją nr 2560 złożoną przez Posła na Sejm RP Pana Dariusza Mateckiego w sprawie korupcji w Państwowej Służbie Ukrainy ds. Bezpieczeństwa Żywności i Ochrony Konsumentów przedstawiam następujące informacje w odniesieniu do zadanych w przedmiotowym piśmie pytań.

- 1. Czy w związku z tymi informacjami polskie Ministerstwo Rolnictwa planuje zwiększenie kontroli zbóż transportowanych przez Polskę z Ukrainy?*
- 2. Czy ukraińskie zboże, które zalewało polski rynek, uderzając w naszych rolników i ich działalność, posiadało świadectwa wydawane przez wyżej wskazany urząd?*

Graniczna kontrola fitosanitarna, która jest zadaniem Państwowej Inspekcji Ochrony Roślin i Nasiennictwa, jest wykonywana w oparciu o stosowane wprost przepisy Unii Europejskiej – rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/625 oraz 2016/2031, a także rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) 2019/2072.

W częściach A i B załącznika XI do rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) 2019/2072 określona została wspólna dla wszystkich państw członkowskich Unii Europejskiej lista towarów objętych wymogiem zaopatrzenia w świadectwo fitosanitarne i podlegających granicznej kontroli fitosanitarnej. Z przepisów tych wynika, że granicznej kontroli fitosanitarnej podlega ziarno zbóż przeznaczone do siewu. W związku z powyższym 100% importowanych przesyłek ziarna przeznaczonego do siewu jest poddanych kontroli. Ziarno zbóż importowane z innym przeznaczeniem nie podlega granicznej kontroli fitosanitarnej (w zależności od przeznaczenia importowane towary podlegają natomiast kontroli weterynaryjnej przeprowadzanej przez Inspekcję Weterynaryjną lub kontroli sanitarnej przeprowadzanej przez Państwową Inspekcję Sanitarną).

Należy przy tym podkreślić, że celem granicznej kontroli fitosanitarnej jest sprawdzenie, czy importowane towary nie stanowią zagrożenia fitosanitarne (tj. ryzyka zawleczenia na obszar Unii Europejskiej agrofagów – szkodników i patogenów roślin – objętych regulacjami prawnymi) oraz czy spełniają one wymogi przepisów Unii Europejskiej w zakresie zdrowia roślin. Graniczna kontrola fitosanitarna składa się z trzech etapów: kontroli dokumentów w tym sprawdzenia, czy do roślin, produktów roślinnych lub przedmiotów dołączone zostały wymagane dokumenty (świadectwa fitosanitarne) lub czy są one właściwie oznakowane (dotyczy to głównie opakowań drewnianych), kontroli tożsamości oraz kontroli zdrowotności (tj. czy importowane towary nie są porażone przez agrofagi objęte regulacjami prawnymi). Państwowa Służba Ukrainy ds. Bezpieczeństwa Żywności i Ochrony Konsumentów jest uprawniona do wydawania świadectw fitosanitarnych.

Odpowiadając jednak na zawarte w interpelacji pytanie dotyczące „zwiększenia kontroli zbóż” należy podkreślić, że podlegające granicznej kontroli fitosanitarnej ziarno zbóż przeznaczone do siewu jest już obecnie kontrolowane w 100%.

Ponadto, podległe Ministrowi Rolnictwa i Rozwoju Wsi organy Inspekcji Weterynaryjnej (IW) kontrolują m.in. przywóz pasz niezawierających tkanek zwierząt - zbóż przeznaczonych na cele paszowe oraz innych pasz pochodzenia roślinnego.

Urzędowa kontrola pasz niepochodzących od zwierząt, w tym zbóż przeznaczonych na cele paszowe, przywożonych z państw trzecich, w tym z Ukrainy, wykonywana jest

w oparciu o przepisy krajowe – art. 46 ustawy o paszach¹ - przepisy unijne nie uwzględniają konieczności takiej kontroli. Na przejściach granicznych weryfikacji podlegają załączone do przesyłki dokumenty towarzyszące wystawiane przez właściwe służby państwa trzeciego (świadcstwo weterynaryjne zgodnie z przepisami prawa nie jest wymagane), natomiast częstotliwość kontroli identyfikacji i kontroli bezpośredniej wynika z przeprowadzanej przez Inspekcję Weterynaryjną analizy ryzyka - art. 44 rozporządzenia (UE) nr 2017/625⁽²⁾.

Podczas urzędowej kontroli przesyłki pasz na granicy, weryfikacji podlega jej zgodność z wymaganiami w zakresie przepisów prawa paszowego. Ponadto, graniczny lekarz weterynarii ma prawo pobrać próbki do badań laboratoryjnych zgodnie z Planem Urzędowej Kontroli Pasz (opracowanym przez Głównego Lekarza Weterynarii) lub z tzw. „podejrzenia”, jeżeli ma wątpliwości w stosunku do danej przesyłki.

W przypadku gdy importowana do UE przesyłka nie spełnia wymagań przywozowych (stwierdzenie uchybień, nieprawidłowości, niezgodne wyniki badań laboratoryjnych, błędne oznakowanie lub brak oznakowania produktu), organy urzędowej kontroli na granicy podejmują działania mające na celu niedopuszczenie do wykorzystania produktu w żywieniu zwierząt – towar nie jest dopuszczony do obrotu, a przesyłka podlega odesłaniu do państwa pochodzenia lub zniszczeniu.

Reasumując, przeprowadzone przez Inspekcję Weterynaryjną, kontrole urzędowe przesyłek pasz pochodzących z państw trzecich, w tym z Ukrainy, jak dotąd nie wykazały, aby ww. towary stanowiły istotne zagrożenie dla zdrowia i życia zwierząt lub polskich konsumentów.

Ponadto, w związku z trudnościami na rynkach rolnych państw graniczących z Ukrainą, KE wprowadziła środki zapobiegawcze dotyczące niektórych produktów pochodzących z Ukrainy. W świetle nieprzedłużenia, przez KE, obowiązujących do 15 września 2023 r. ww. unijnych środków ochronnych, rozporządzeniem Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 15 września 2023 r. w sprawie zakazu przywozu z Ukrainy produktów rolnych⁽³⁾, od 16 września 2023 r., został wprowadzony zakaz przywozu niektórych produktów rolno-spożywczych pochodzących z Ukrainy - rozporządzenie wprowadza bezterminowy zakaz przywozu do Polski m.in. niektórych rodzajów zbóż,

¹ Ustawa z dnia 22 lipca 2006 r. o paszach (Dz. U. z 2023 r. poz. 1149)

nasion oleistych, śrut czy makuchów (szczegółowy zakres towarowy objęty zakazem określa załącznik do rozporządzenia). Z rozporządzenia został wyłączonej tranzyt.

Z wyrazami szacunku

Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi
Czesław Siekierski

/podpisano elektronicznie/

Podstawa prawna:

1. rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/625 z dnia 15 marca 2017 r. w sprawie kontroli urzędowych i innych czynności urzędowych przeprowadzanych w celu zapewnienia stosowania prawa żywnościowego i paszowego oraz zasad dotyczących zdrowia i dobrostanu zwierząt, zdrowia roślin i środków ochrony roślin, zmieniające rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 999/2001, (WE) nr 396/2005, (WE) nr 1069/2009, (WE) nr 1107/2009, (UE) nr 1151/2012, (UE) nr 652/2014, (UE) 2016/429 i (UE) 2016/2031, rozporządzenia Rady (WE) nr 1/2005 i (WE) nr 1099/2009 oraz dyrektywy Rady 98/58/WE, 1999/74/WE, 2007/43/WE, 2008/119/WE i 2008/120/WE, oraz uchylające rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 854/2004 i (WE) nr 882/2004, dyrektywy Rady 89/608/EWG, 89/662/ EWG, 90/425/EWG, 91/496/EWG, 96/23/WE, 96/93/WE i 97/78/WE oraz decyzję Rady 92/438/EWG (rozporządzenie w sprawie kontroli urzędowych)
2. rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/2031 z dnia 26 października 2016 r. w sprawie środków ochronnych przeciwko agrofagom roślin, zmieniające rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 228/2013, (UE) nr 652/2014 i (UE) nr 1143/2014 oraz uchylające dyrektywy Rady 69/464/EWG, 74/647/EWG, 93/85/EWG, 98/57/WE, 2000/29/WE, 2006/91/WE i 2007/33/WE
3. rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) 2019/2072 z dnia 28 listopada 2019 r. ustanawiającego jednolite warunki wykonania rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/2031 w sprawie środków ochronnych przeciwko agrofagom roślin i uchylającego rozporządzenie Komisji (WE) nr 690/2008 oraz zmieniającego rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) 2018/2019.

Do wiadomości:

Kancelaria Prezesa Rady Ministrów – Departament Spraw Parlamentarnych